

UW WATERSCHAP

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn
Telefoon (055) 527 29 11
E-Mail info@vallei-veluwe.nl
Website www.vallei-veluwe.nl

Inkoop en aanbestedingsbeleid

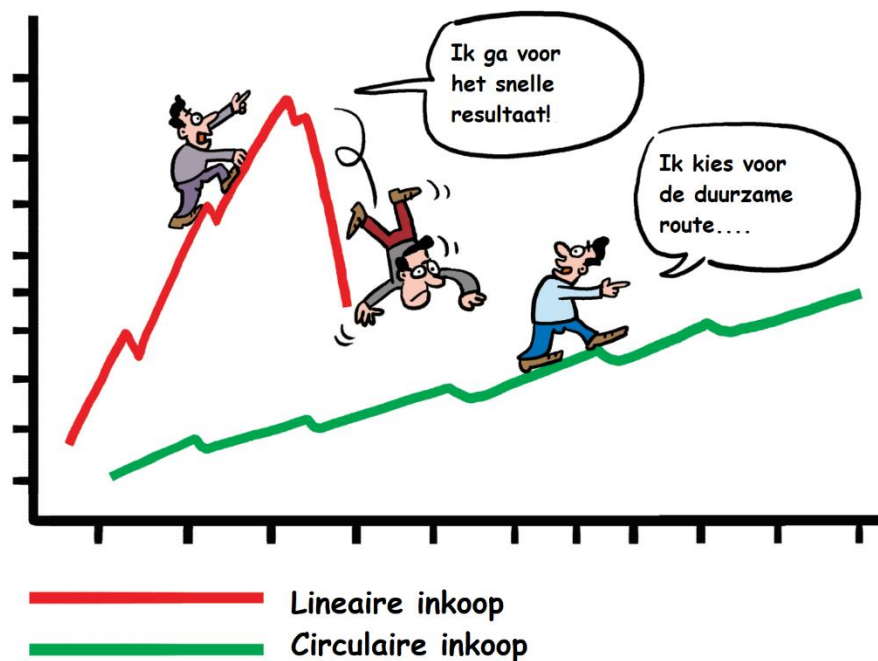
Definitief

Datum 15 februari 2021

Ons kenmerk

Opgemaakt door afdeling

BDI

Woord vooraf

Voor u ligt het geactualiseerde inkoop- en aanbestedingsbeleid van waterschap Vallei en Veluwe. Het beleid is gebaseerd op (Europese) wetten en regels en de beleidskaders die het waterschap heeft vastgesteld. Met het inkoop- en aanbestedingsbeleid stimuleert het waterschap de professionalisering en verduurzaming van de inkoop- en aanbestedingspraktijk.

Sinds april 2013 werken de waterschappen met een geharmoniseerd inkoopbeleid (gezamenlijk opgesteld en gecoördineerd vanuit de Unie van Waterschappen). Daarmee dragen we bij aan de uniformering van de regelgeving van de decentrale overheden. Nieuwe Europese richtlijnen en onze ambities op het gebied van circulaire economie en streven naar een klimaatpositieve leefomgeving zijn aanleiding geweest om het beleid te actualiseren, waarbij met name circulariteit nu veel prominenter naar voren komt.

Met dit beleid geeft waterschap Vallei en Veluwe invulling aan de ambitie om:

- maatschappelijk verantwoord en tegen aanvaardbare kosten in te kopen en aan te besteden;
- een impuls te geven aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van doelmatigheid, rechtmatigheid, duurzaamheid en integriteit;
- niet alleen bij te dragen aan mogelijke besparingen, maar tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten te realiseren;
- bij het aanbesteden van opdrachten een rol toe te bedelen aan marktpartijen, gericht op het verkrijgen van duurzame en innovatieve oplossingen en ideeën.
- vanuit onze rol als overheids-opdrachtgever bij te dragen aan de transitie naar een circulaire economie.

Waterschap Vallei en Veluwe gebruikt het beleidsmodel van de Unie van Waterschappen.

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF	2
INLEIDING	5
1. DEFINITIES	6
2 DOELSTELLINGEN	7
3 JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN	9
3.1 Algemeen juridisch kader	9
3.2 Uniforme documenten	9
3.3 Algemene beginselen bij Inkoop	10
3.4 Grensoverschrijdend belang	10
3.5 Waardebepaling van een opdracht	11
3.6 Mandaat en volmacht	11
3.7 Samenwerken bij aanbestedingen	11
3.8 Sociale en andere specifieke diensten	11
3.9 Afwijkingsbevoegdheid	11
3.10 Checklist inkoop en aanbesteden	12
3.11 Geschillenregeling	12
3.12 Klachtenregeling Aanbesteden	12
4. ETHISCHE UITGANGSPUNTEN EN MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD OPDRACHTGEVERSCHAP	13
4.1 Integriteit	13
4.2 Duurzaam inkopen	13
4.3 Circulaire economie	14
4.4 Social Return	15
4.5 Klimaatpositieve leefomgeving	15
4.6 Innovatie	15
5. ECONOMISCHE UITGANGSPUNTEN	16
5.1 Product- en/of Marktanalyse	16
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	16
5.3 Lokale economie en MKB	16
5.4 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	17
5.5 Samenwerken	17
6. INKOOPPROCEDURE	18
6.1 Bepalen van de inkoopprocedure	18

Titel Inkoop en aanbestedingsbeleid

Pagina 4 van 21

6.2	Algemene inkoopvoorwaarden	19
6.3	Aanbestedingsreglementen	20
6.4	Dossiervorming	20
7.	ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN	21
7.1	Inkoop in de organisatie	21
7.2	Contractmanagement	21

Inleiding

Waterschap Vallei en Veluwe spant zich continu in voor een professionalisering en verduurzaming van de inkoop- en aanbestedingspraktijk.

Voorliggend inkoop- en aanbestedingsbeleid maakt het inkoopproces inzichtelijk en transparant. De doelstellingen, uitgangspunten en kaders waarbinnen inkoop bij Waterschap Vallei en Veluwe plaatsvindt zijn helder beschreven. Daarmee borgen we de rechtmatigheid en doelmatigheid van iedere inkoop. In dit beleid is ook de wijze waarop we invulling geven aan het thema duurzaamheid in inkoop omschreven. Hiermee dragen we vanuit onze opdrachtgeversrol bij aan het energieneutraal, klimaatbestendig en circulair maken van deze regio.

Aangezien inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient waterschap Vallei en Veluwe continu bezig te zijn met het verbeteren van de inkoopprocessen. Dit beleid draagt bij aan het realiseren van de doelen van het algemeen beleid van waterschap Vallei en Veluwe.

Bij het inkopen van werken, leveringen of diensten gaat Waterschap Vallei en Veluwe uit van:

1. centrale doelstellingen (hoofdstuk 2);
2. juridische uitgangspunten: hoe gaat Waterschap Vallei en Veluwe om met de relevante regelgeving? (hoofdstuk 3);
3. ethische en maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap uitgangspunten: hoe gaat Waterschap Vallei en Veluwe om met integriteit, de maatschappij en het milieu in zijn inkoopproces? (hoofdstuk 4);
4. economische uitgangspunten: hoe gaat Waterschap Vallei en Veluwe om met de markt en leveranciers? (hoofdstuk 5);
5. een inkoopprocedure: hoe bepaalt Waterschap Vallei en Veluwe welke inkoopprocedure er wordt gevolgd? (Hoofdstuk 6)
6. organisatorische uitgangspunten: hoe koopt Waterschap Vallei en Veluwe in? (hoofdstuk 7).

Inkooppakketstrategieën

Aanvullend op dit beleid is het mogelijk dat Waterschap Vallei en Veluwe alleen of in samenwerking met andere waterschappen / aanbestedende diensten, per inkooppakket of een samenstel van inkooppakketten, beleid (inkoopstrategie) opstelt.

Uitvoeringsregels inkoop en aanbesteden

In een separaat document zullen de uitvoeringsregels (processen en handelingen) ten aanzien van inkoop van werken, diensten en leveringen worden uitgewerkt. Op deze wijze wordt een scheiding aangebracht tussen beleid (wat) en uitvoering (hoe). De scheidslijn tussen beide is niet altijd even strikt te maken en er kan enige overlap bestaan.

1. Definities

In dit inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Concessieopdracht	Een concessieopdracht voor diensten of een concessieopdracht voor werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van Waterschap Vallei en Veluwe.
Diensten	Overheidsopdracht voor diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Inkoop	Rechtshandelingen van Waterschap Vallei en Veluwe gericht op de verwerving van werken, leveringen of diensten en die een of meerdere facturen van een ondernemer met betrekking tot bedoelde werken, leveringen of diensten tot gevolg hebben.
Inschrijver(s)	Een ondernemer die een inschrijving heeft ingediend.
Leveringen	Overheidsopdracht voor leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van Waterschap Vallei en Veluwe voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet 2012 en de Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU.
Ondernemer(s)	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Overheidsopdracht	Een overheidsopdracht voor werken, een overheidsopdracht voor leveringen, een overheidsopdracht voor diensten of een raamovereenkomst als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Sociale en andere specifieke diensten	Diensten als bedoeld in bijlage XIV van richtlijn 2014/24/EU.
Werken	Overheidsopdracht voor werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012

2 Doelstellingen

Waterschap Vallei en Veluwe wil met dit inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

- a. Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.**

Waterschap Vallei en Veluwe leeft bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt Waterschap Vallei en Veluwe efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven dienen daadwerkelijk bij te dragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de middelen staat centraal. Waterschap Vallei en Veluwe houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers (binnen zijn verzorgingsgebied) tot opdrachten van Waterschap Vallei en Veluwe.
- b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en dus professionele inkoper en opdrachtgever zijn.**

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de contractant en in wederzijds respect tussen Waterschap Vallei en Veluwe en de contractant. Waterschap Vallei en Veluwe spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.
- c. Inkopen tegen de optimale (integrale) prijs- kwaliteit verhouding.**

Bij het inkopen van werken, leveringen en diensten worden door Waterschap Vallei en Veluwe alle relevante aspecten meegenomen in de beoordeling van inschrijvingen, zoals de kwaliteit van de te verwerven werken, leveringen en diensten.
- d. Bijdragen aan een klimaatpositieve leefomgeving door duurzaam en circulair in te kopen**

Waterschap Vallei en Veluwe past bij alle inkoop- en aanbestedingen de circulaire principes toe. (zie ook hoofdstuk 4.3) Dat betekent dat het streeft naar minimale toepassing van nieuwe materialen, zowel in het productieproces als bij het gebruik van de producten en diensten. En ook streeft het ernaar dat het met zijn projecten en producten geen negatieve impact heeft op zijn leefomgeving. Dat betekent geen schadelijke emissies en zo min mogelijk afval.

e. Waterschap Vallei en Veluwe stelt een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor ondernemers voorop.

Zowel Waterschap Vallei en Veluwe als ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. Waterschap Vallei en Veluwe verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Waterschap Vallei en Veluwe streeft er naar het inkoopproces volledig digitaal te laten verlopen. Naast de procedurele verlichting zorgt dit ook voor rechtmatigheidsborging.

f. Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van Waterschap Vallei en Veluwe.

Inkoop dient ondersteunend te zijn aan de doelen van Waterschap Vallei en Veluwe en daar direct en voortdurend aan bij te dragen. De concrete doelstellingen van inkoop zijn daarbij steeds afgeleid van de doelstellingen van Waterschap Vallei en Veluwe.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en maatschappelijke, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3 Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

Waterschap Vallei en Veluwe leeft de relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving worden door Waterschap Vallei en Veluwe restrictief toegepast. De voor dit inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De Europese richtlijnen 2014/24/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen') en 2007/66/EG ('Rechtsbescherming richtlijn') vormen momenteel de belangrijkste basis.
- **(Herziene) Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit (AMvB):** dit nieuwe wettelijk kader implementeert de 'Aanbestedingsrichtlijnen'. Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en onder de (Europese) drempelwaarden en rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Gids Proportionaliteit:** in de Aanbestedingswet 2012 is proportionaliteit als beginsel geïntroduceerd. Dit beginsel is uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit en heeft een directe relatie met de voorgenomen opdracht, de keuze voor een aanbestedingsprocedure en de contractvorm met inkoopvoorwaarden. De Gids Proportionaliteit geeft door middel van voorschriften een uitleg aan de bedoeling van de wetsartikelen, onder het motto: toepassen of gemotiveerd afwijken.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijk kader voor overeenkomsten.
- **Mededingingswet:** het opereren van marktpartijen wordt onder andere gereguleerd door de Mededingingswet. Bij aanbestedingen is het niet toegestaan dat inschrijvers door concurrentievervalsing een opdracht gegund krijgen.

Waterschap Vallei en Veluwe beweegt mee indien wet- en regelgeving (inclusief rechtspraak) verandert. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan aangepaste drempelbedragen.

3.2 Uniforme documenten

Waterschap Vallei en Veluwe hanteert uniforme documenten, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien zo min mogelijk met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd.

Waterschap Vallei en Veluwe past bij betreffende inkopen in ieder geval toe:

- Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA);
- Aanbestedingsreglement werken 2016, herzien 2020 ('ARW 2016');
- Klachtenregeling aanbesteden Waterschap Vallei en Veluwe 2016
- Algemene Waterschap Inkoop Voorwaarden versie 2018: AWIV, AWWODI, AWBIT
- Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 ('UAV 2012') en de UAV-GC 2005;
- Marktvisie "De Waterschapsmarkt van de Toekomst" - Bouwstenen voor vernieuwing.

3.3 Algemene beginselen bij Inkoop

- a. Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht
Waterschap Vallei en Veluwe neemt bij overheidsopdrachten en concessie opdrachten boven de (Europese) drempelwaarden en bij overheidsopdrachten en concessieopdrachten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:
- Proportionaliteit (evenredigheid): De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers, inschrijvingen en contracten zijn evenredig in verhouding tot het voorwerp van de opdracht.
 - Objectiviteit: De gestelde eisen en criteria om te bepalen of een inschrijver geschikt is, zijn relevant voor de te verstrekken opdracht.
 - Non-Discriminatie (gelijke behandeling): Gelijke omstandigheden worden niet verschillend behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Verkapte of indirecte discriminatie is verboden. Ook discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
 - Transparantie: De gevolgde procedure is navolgbaar (en dus controleerbaar). Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers behoren te weten waar ze aan toe zijn.
- b. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur
Waterschap Vallei en Veluwe neemt bij zijn inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

3.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij overheidsopdrachten en concessieopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang past Waterschap Vallei en Veluwe de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en concessieopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieopdrachten waarbij buiten Nederland gevestigde ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieopdracht een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor overheidsopdrachten of concessieopdrachten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal Waterschap Vallei en Veluwe een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal waterschap Vallei en Veluwe op zijn website plaatsen, publiceren op TenderNed en/of in/op andere gebruikelijke media en websites.

3.5 Waardebepaling van een opdracht

Om te kunnen bepalen welke marktbenaderingswijze dient te worden gevolgd, wordt de totale opdrachtwaarde (excl. BTW) vastgesteld conform de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit. Waterschap Vallei en Veluwe wordt gezien als één opdrachtgever.

Het splitsen van een opdracht is in principe toegestaan, mits de splitsing niet als doel heeft om de opdracht te onttrekken aan de toepassing van de aanbestedingsregels. Diensten of leveringen die identiek zijn mogen niet gesplitst worden, onderdelen van een opdracht die bij elkaar horen mogen ook niet gesplitst worden. Dit houdt eveneens in dat een opdracht niet in tijd beperkt mag worden om de hoogte van de kostenraming te kunnen beïnvloeden.

Daarnaast geldt het clusterverbod. Het is hierbij niet toegestaan opdrachten onnodig samen te voegen. Eventuele clustering dient in de aanbestedingsstukken deugdelijk gemotiveerd te worden.

3.6 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de geldende mandaat- en volmachtregeling van Waterschap Vallei en Veluwe.

3.7 Samenwerken bij aanbestedingen

Waterschap Vallei en Veluwe zal waar mogelijk gezamenlijk aanbestedingstrajecten doorlopen waardoor kwaliteits-, financiële- en synergievoordelen ontstaan. Het is van belang met deze partner een overeenkomst te sluiten waarin de essentiële voorwaarden voor het samenwerken worden geregeld.

Waterschap Vallei en Veluwe werkt waar mogelijk samen met de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen, Rijn en IJssel en Zuiderzeeland in Waterkracht. De samenwerking in Waterkracht is echter niet exclusief.

In de aanbestedingsstukken wordt vermeld dat er sprake is van een gezamenlijk optreden waarbij goed gelet dient te worden op het eerder genoemde clusterverbod. Het kan zijn dat het wenselijk is aan te besteden in percelen om te voorkomen dat kleine ondernemers opdrachten mislopen door het samenwerken.

3.8 Sociale en andere specifieke diensten

Sociale en andere specifieke diensten betreffen uitsluitend de in Bijlage 14 bij Richtlijn 2014/24 genoemde concrete diensten en kennen een verlicht regime. De procedure hoeft pas toegepast te worden als de opdracht een waarde van € 750.000,- of meer heeft. Als deze vereenvoudigde procedure niet wordt toegepast, dan is Waterschap Vallei en Veluwe verplicht een van de gangbare procedures toe te passen.

3.9 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijken van dit inkoop- en aanbestedingsbeleid is enkel toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd ingevulde checklist inkoop en aanbesteden waarbij deze expliciet ondertekend dient te worden door de directie.

Uitzondering geldt voor spoedeisende gevallen in het kader van calamiteiten. Hiervoor kunnen onderhands enkelvoudig opdrachten worden verleend. Onder spoedeisende omstandigheden wordt verstaan: "omstandigheden waarbij door het niet onverwijld verstrekken van een opdracht onaanvaardbare schade ontstaat".

Boven de drempel van de Europese aanbesteding bestaat in principe, de uitzonderingen in de Europese richtlijnen daargelaten, de verplichting Europees aan te besteden.

Afwijken van de inkoopvoorwaarden of het van toepassing verklaren van voorwaarden van de wederpartij is alleen mogelijk met toets van beleidsadviseur inkoop en/of de beleidsadviseur juridisch zaken.

3.10 Checklist inkoop en aanbesteden

Voorafgaande aan elke inkoop boven de € 50,000.- dient een checklist inkoop en aanbesteden ingevuld te worden welke ondertekend dient te worden door de adviseur inkoop en bij zijn afwezigheid door een contractmanager BDI. Bij afwijkingen van het inkoopbeleid tevens door de directie.

Door middel van deze checklist is vooraf een correct en rechtmatig verloop van het inkoop- of aanbestedingsproces gewaarborgd en worden de gestelde doelen behaald. Circulariteit en social return is hierin een belangrijk onderdeel.

Een toets op de naleving van de Europese aanbestedingsregels en de uitvoering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid maakt onderdeel uit van de accountantscontrole.

3.11 Geschillenregeling

Waterschap Vallei en Veluwe heeft er voor gekozen alle geschillen die mochten ontstaan rond aanbestedingen, voor te leggen aan de bevoegde rechter te Arnhem. Ditzelfde geldt ook voor geschillen ontstaan tijdens de precontractuele fase. Dit wordt in de aanbestedingsdocumenten opgenomen.

3.12 Klachtenregeling Aanbesteden

Waterschap Vallei en Veluwe heeft ten behoeve van een snelle en laagdrempelige afhandeling van klachten bij aanbestedingen – en conform de landelijke standaard - een klachtenregeling vastgesteld. In de aanbestedingsdocumenten wordt duidelijk opgenomen hoe een klacht kan worden ingediend en op welke wijze Waterschap Vallei en Veluwe de klacht zal behandelen. De klachtenregeling staat ook op de internetsite van waterschap Vallei en Veluwe.

4. Ethische uitgangspunten en maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap

Waterschap Vallei en Veluwe heeft ethische uitgangspunten en onderschrijft het belang van maatschappelijk verantwoord inkopen. In onderstaande paragrafen is dit uitgewerkt.

4.1 Integriteit

Het uitvoeren van inkoop- en aanbestedingsprocedures is vanuit integriteitsoogpunt een kwetsbaar proces. Met dit inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt beoogd om dit proces transparant, objectief en niet-discriminerend te laten verlopen. Dit beleid is daarmee een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid van Waterschap Vallei en Veluwe.

a. Waterschap Vallei en Veluwe stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Van bestuurders en ambtenaren wordt verwacht dat zij te allen tijde integer zijn en zich houden aan de binnen Waterschap Vallei en Veluwe vastgestelde gedragscode integriteit. Zij dienen zakelijk en objectief te handelen, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen. Dit betekent dat men altijd in staat en bereid is verantwoording af te leggen over gemaakte keuzes zowel naar interne als externe betrokkenen. Deze transparantie geldt voor alle activiteiten binnen het inkoopproces.

b. Publiek Opdrachtgeverschap

In aanvulling op de eigen gedragscode integriteit onderschrijft Waterschap Vallei en Veluwe bij werken de gedragscode 'Publiek Opdrachtgeverschap' van het opdrachtgeversforum in de bouw. Deze code biedt medewerkers kaders voor de uitvoering van hun werkzaamheden in relatie tot opdrachtnemers. Daarnaast geeft de code aan wat opdrachtnemers van ons mogen verwachten en wat wij van de opdrachtnemers verwachten, van de voorbereiding van een project tot en met de afronding en evaluatie ervan.

c. Waterschap Vallei en Veluwe contracteert uitsluitend integere ondernemers.

Waterschap Vallei en Veluwe verwacht ook dat ondernemers integer handelen en wil enkel zaken doen met betrouwbare ondernemers die zich bijvoorbeeld niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Op het moment dat hier niet aan wordt voldaan, wordt men uitgesloten als (mogelijke) leverancier. Als er reële vermoedens zijn van onregelmatigheden aan de zijde van de inschrijver(s), zoals bijvoorbeeld vooroverleg en/of prijsafspraken tussen inschrijvers, zal de inkoopende afdeling aan de directie een voorstel voorleggen om daarvan melding te doen bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

4.2 Duurzaam inkopen

Waterschap Vallei en Veluwe heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Waterschap Vallei en Veluwe contracteert uitsluitend ondernemers die aantoonbaar werken aan duurzaamheid en circulariteit. In de uitvoeringsregels wordt dit verder

uitgewerkt, gebruik makende van de CO2-prestatieladder, duurzaamheidscertificering en circulair werken et cetera.

Duurzaam inkopen is het meenemen van sociale- en milieuaspecten in het inkoopproces, zodanig dat dit leidt tot een daadwerkelijke levering van een product, dienst of werk dat voldoet aan de gestelde milieu- én sociale aspecten. Dit komt o.a. tot uitdrukking door het volgende:

- Bij de product- en marktanalyse inventariseert Waterschap Vallei en Veluwe welke werken, leveringen of diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden; voor werken vindt dit plaats in een zo vroeg mogelijk stadium van het project of van het ontwerpproces;
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningcriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidcriteria opgenomen, minimaal de criteria voor de kwalificatie van leveranciers, de minimumeisen en daar waar mogelijk ook de gunningcriteria, voor de productgroepen waarvoor criteria bekend zijn.
- Bij duurzaam inkopen dient sprake te zijn van een realistisch ambitieniveau waarbij het streven naar duurzaamheid in balans is met bedrijfseconomische doelstellingen. Concurrentie dient mogelijk te blijven en er dient geen sprake te zijn van hoge meerkosten. Meerkosten moeten in verhouding tot de opdracht staan. Duurzaam is niet per se duurder.

Waterschap Vallei en Veluwe werkt bij aanbestedingen van projecten in de grond- weg- en waterbouw (GWW) conform de door UvW ondertekende Green Deal Duurzaam GWW 2.0.

4.3 *Circulaire economie*

Circulair inkopen is één van de hoofdthema's van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen bij het waterschap. Waterschap Vallei en Veluwe heeft het thema circulariteit uitgewerkt in het Beleidskader Circulaire economie, vastgesteld op 28 november 2018.

De doelstellingen zijn:

- Voor 2025: onze lange termijn keuzes zijn circulair.
- voor 2030: 50% minder primaire grondstoffen.
- Voor 2050: volledig circulair.

Door aan de slag te gaan met concrete inkoop-pilots, kan stap voor stap worden toegewerkt naar steeds meer circulaire inkoop. Tevens kan circulariteit worden meegewogen als gunningscriterium bij aanbestedingen. Hiermee wordt de markt gestimuleerd om circulaire oplossingen aan te bieden.

Bij elke nieuw inkoop boven de € 50.000,- (excl. BTW) bekijken we of en hoe circulariteit een plek kan krijgen. De checklist inkoop en aanbesteden is hiervoor het controlemiddel.

4.4 Social Return

Waterschap Vallei en Veluwe heeft oog voor het creëren van extra banen, werkervaringsplekken of stageplekken voor mensen met een aantoonbare afstand tot de arbeidsmarkt. Het waterschap heeft zich geconformeerd aan de beleidsafspraken binnen de waterschapsector (Unie van Waterschappen). In de jaren tot 2025 is een gemeenschappelijke quotum afgesproken met alle waterschappen.

In een inkoop of aanbestedingstraject voor diensten en/of werken zal waar mogelijk social return worden opgenomen als gunningscriterium en eventueel als harde eis. Indien geen social return tijdens de aanbestedingsprocedure wordt toegepast, dient dit gemotiveerd in de checklist inkoop- en aanbestedingen te zijn opgenomen.

4.5 Klimaatpositieve leefomgeving

Waterschap Vallei en Veluwe is het eerste energie neutrale waterschap in Nederland en als zodanig een voorbeeld op het gebied van de energietransitie. In 2050 winnen we al onze energie uit hernieuwbare bronnen en is de CO2 uitstoot met 95 procent verminderd. Nu streeft Waterschap Vallei en Veluwe naar een klimaatpositieve bijdrage aan onze leefomgeving. Met klimaatpositief bedoelt Waterschap Vallei en Veluwe dat het de (effecten van) uitstoot van broeikasgassen minimaliseert, compenseert en/of opslaat in bodem of biomassa. Het beleidskader Energietransitie, de CO2 prestatieladder en de klimaatmonitor zijn hierbij toetsingskaders.

In een inkoop of aanbestedingstraject voor diensten en/of werken zal dit waar mogelijk worden meegenomen, waarbij in de checklist inkoop- en aanbestedingen wordt gemotiveerd wat er wel/niet is meegenomen en wat er concreet wordt bereikt.

4.6 Innovatie

Waterschap Vallei en Veluwe moedigt, daar waar mogelijk, innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat Waterschap Vallei en Veluwe ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product- en/of Marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd. Waterschap Vallei en Veluwe acht het van belang om de markt te kennen door, indien mogelijk, een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot inzicht in de relevante markt(vorm), de ondernemers die in deze markt opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

a. Waterschap Vallei en Veluwe acht een te grote afhankelijkheid van ondernemers niet wenselijk. Waterschap Vallei en Veluwe streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van ondernemers (contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. Waterschap Vallei en Veluwe behoort in beginsel vrij te zijn in het maken van keuzes bij zijn inkoop (waaronder de keuze van ondernemer(s) en contractant(en)) maar met inachtneming van de (Europese) wet- en regelgeving.

b. Waterschap Vallei en Veluwe kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. Gedurende de contractperiode kan bij de contractant afhankelijkheid ontstaan van Waterschap Vallei en Veluwe door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. Waterschap Vallei en Veluwe kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve ondernemers.

5.3 Lokale economie en MKB

a. Waterschap Vallei en Veluwe heeft oog voor de lokale economie zijnde de ondernemers binnen het beheergebied van waterschap Vallei en Veluwe.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale ondernemers. Discriminatie wordt daarbij voorkomen en waterschap Vallei en Veluwe laat geen onnodige regionale, nationale, Europese of mondiale kansen liggen. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de inkoop.

b. Waterschap Vallei en Veluwe heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen behoren te krijgen. Waterschap Vallei en Veluwe houdt echter bij zijn inkopen de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan Waterschap Vallei en Veluwe doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onder

aanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

Waterschap Vallei en Veluwe bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers dienen een eerlijke kans te krijgen bij het gunnen van een/de opdracht. Door proportioneel, objectief, non-discriminerend en transparant te handelen, bevordert Waterschap Vallei en Veluwe een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). Waterschap Vallei en Veluwe wenst geen ondernemers te betrekken die de mededinging vervalsen.

5.5 Samenwerken

Waterschap Vallei en Veluwe heeft de wens dat, indien mogelijk, er bij aanbestedingen naar samenwerkingsmogelijkheden met andere aanbestedende diensten, waterschappen en/of overheden (Rijk, provincie, gemeente), wordt gekeken. Deze samenwerkingsverbanden m.b.t. de inkoopsamenwerking kunnen structureel zijn of incidenteel maar hebben allen ten doel om door middel van samenwerking zowel financiële- als kwaliteitsvoordelen voor alle waterschappen te realiseren. Dit alles voor zover een en ander op basis van de geldende regelgeving mogelijk is.

6. Inkoopprocedure

6.1 Bepalen van de inkoopprocedure

Bij het bepalen van de inkoopprocedure hanteert Waterschap Vallei en Veluwe de volgende methode:

Waterschap Vallei en Veluwe zal, met inachtneming van de Gids Proportionaliteit, bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij:

- de complexiteit van de opdracht;
- het gewenste eindresultaat;
- het aantal potentiële inschrijvers;
- de transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers;
- de omvang van de opdracht;
- het type inkoop en het karakter van de markt waarin de ondernemers opereren.

Waterschap Vallei en Veluwe kan ook gemotiveerd kiezen voor een lichtere procedure, dit dient te worden gemotiveerd in de checklist inkoop en aanbesteden (zie paragraaf 3.9 en 3.10).

Schema drempelbedragen van inkoopprocedures

Bedragen zijn exclusief BTW	Werken	Leveringen	Diensten
Enkelvoudig	< € 150.000,-	< € 50.000,-	< € 50.000,-
Meervoudig	> € 150.000,- < € 1.500.000,-	> € 50.000,- < Europese drempel	> € 50.000,- < Europese drempel
Nationaal	> € 1.500.000,- < Europese drempel		
Europees	> Europese drempel	> Europese drempel	> Europese drempel

Procedures:

- **Enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag**
Minimaal offerte aanvragen bij één ondernemer.
- **Meervoudig onderhandse offerteaanvraag**
Offerte aanvragen bij ten minste drie ondernemers en ten hoogste vijf ondernemers.

- **Nationaal aanbesteden**

Onder de (Europese) drempelbedragen zal waterschap Vallei en Veluwe conform het schema drempelbedragen van inkoopprocedures nationaal aanbesteden. Het ARW 2016 is van toepassing.

- **Europees aanbesteden**

Boven de Europese drempelbedragen zal waterschap Vallei en Veluwe in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

6.1.1 *Vergoeding inschrijvingskosten/tenderkosten*

Waterschap Vallei en Veluwe hanteert de Regeling tenderkostenvergoeding om in bepaalde aanbestedingen vergoeding van inschrijvingskosten toe te kennen. De Regeling wordt opgenomen in de uitvoeringsregels inkoop en aanbesteden.

6.1.2 *Drempelbedragen bij Europese subsidieprojecten*

Bij opdrachten waar mogelijk subsidieverstrekking van toepassing is, dienen de drempelbedragen te worden getoetst aan de subsidievoorwaarden van het betreffende Europese subsidieprogramma.

6.2 Algemene inkoopvoorwaarden

Waterschap Vallei en Veluwe heeft geharmoniseerde inkoopvoorwaarden welke voor alle waterschappen vanuit de Unie zijn voorgelegd. Deze voorwaarden zijn opgedeeld in vier categorieën:

- Algemene Waterschap inkoopvoorwaarden voor leveringen AWIV-2018
- Algemene Waterschap inkoopvoorwaarden voor diensten AWWODI-2018
- Algemene Waterschap inkoopvoorwaarden voor ICT AWIVI 2018
- Algemene Waterschap inkoopvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het ter beschikking stellen van arbeidskrachten.

Voor aanbestedingen van werken worden de voorwaarden van UAV 1989 en UAV-GC van toepassing verklaard.

In bijzondere gevallen is het toepassen van voorwaarden niet wenselijk en kan hiervan worden afgeweken. Er kan gekozen worden geen voorwaarden te hanteren of branche voorwaarden toe te passen. De beleidsadviseur inkoop en aanbesteden moet hierbij om advies gevraagd worden en zal de inkoopstrategie bepalen.

6.3 Aanbestedingsreglementen

Voor de aanbesteding van werken of diensten en leveringen, die gerelateerd zijn aan werken, wordt verplicht het Aanbestedingsreglement voor Werken 2016 (ARW 2016) gehanteerd. Hiervan kan alleen gemotiveerd worden afgeweken.

Voor de aanbesteding van diensten en leveringen zijn geen aanbestedingsreglementen vastgesteld. Daarvoor zijn specifieke regelingen in de aanbestedingsdocumenten geregeld.

6.4 Dossiervorming

Tijdens het verloop van een inkooptraject (waarbinnen een aanbestedingstraject) wordt een veelheid aan documenten geproduceerd, zowel intern als extern, die voor het vormen van het dossier van belang zijn. Het is belangrijk dat dossiers van aanbestedingen en inkooptrajecten centraal te raadplegen zijn o.a. vanwege:

- voldoen aan de archiefwet;
- verantwoording achteraf, maar ook tijdens de uitvoering om aan te kunnen tonen bij controles (door interne controle of accountant) dat alles rechtmatig is verlopen;
- professionalisering contractmanagement.

Daartoe wordt een centraal inkoopdossier aangelegd. Dit wordt gedaan in Verseon, (zie ook par. 7.2) de verantwoordelijke voor het dossier is de opdrachtgever van de aanbesteding die wordt ondersteund door DIV.

7. Organisatorische uitgangspunten

7.1 Inkoop in de organisatie

In een professionele inkooporganisatie zijn rechtmatigheid, doeltreffendheid, duurzaamheid, doelmatigheid en integriteit geborgd. De inkooporganisatie bij Waterschap Vallei en Veluwe is gebaseerd op het gecoördineerde inkoopmodel. Door middel van dit gecoördineerd inkoopmodel is en blijft het afdelingshoofd eindverantwoordelijk voor zijn budget, de inkoop en aanbestedingen.

Het afdelingshoofd zal zich laten leiden op inkoop technisch gebied door de medewerkers belast met inkopen en aanbesteden en waar nodig door advies van de beleidsadviseur inkoop en aanbesteden. In conflicterende situaties heeft het afdelingshoofd de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid, maar de beleidsadviseur inkoop en aanbesteden heeft de rapportageplicht en -bevoegdheid naar de directie/ het dagelijks bestuur.

Bij onderhandse aanbestedingen kan de beleidsadviseur inkoop en aanbesteden om advies gevraagd worden, bij openbare en Europese aanbestedingen is aanbevelingswaardig de beleidsadviseur inkoop en aanbesteden, als kennisdrager advies te vragen.

De beleidsadviseur inkoop en aanbesteden is in dit model verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid en advisering over het inkoopproces. De beleidsadviseur controleert middels checklist inkoop en aanbesteden (zie ook par. 3.10) indien de betreffende inkoop of aanbesteding voldoet aan de geldende procedures regel en -wetgeving.

7.2 Contractmanagement

Door proactief contractmanagement toe te passen worden de voordelen, die tijdens het inkooptraject bij de contractafsluiting zijn bedongen/belegd, gerealiseerd. Middels het maken van duidelijke en transparante afspraken met leveranciers, en hier actief op te monitoren, worden risico's vermeden, kosten bewaakt en gereduceerd.

Om het voorgaande te kunnen bewerkstelligen is het van belang dat bij Waterschap Vallei en Veluwe het beleid omtrent contractmanagement centraal wordt opgesteld en ook, gezien de overlap tussen beide onderwerpen/afdelingen, naadloos aansluit op het onderliggende inkoopbeleid. Het beleid betreffende contractmanagement wordt momenteel vormgegeven en opgesteld om vervolgens waterschap breed te worden gedeeld.